

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-utca 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetőnény- nyilvtér- és felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy negyhasábas petítor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilvtér:

Egy sor 20 kr

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Olvasó közönségünkhöz.

Jelen számunk utolsó ez évben; kilencz esztendőtt futott meg a „Gömör-Kishont“ lankadatlan buzgalommal szolgálva a város és megye érdekeit, s ha van intézmény, vagy vállalat, mely a lét- és nemlét kérdései közt lebegve szüntelen válsággal küzdött, mely ezer viszontagság között állott a megsemmisülés örvénye felett: lapunkról bátran elmondhatjuk, hogy küzdelmes pályát futott meg.

De e küzdelemben van valami felemelő — s ez az, hogy hivatásának élve, soha sem feledkezett meg missziójáról, kötelességét mindig a legjobb hiszemben teljesítette s a lét- és nemlét problémáját még eddig magáról mindig elhárította.

Negatív eredmény, — de azért mégis eredmény.

Egy év óta a lap szellemi tartalmát új szerkesztőség vezeti. Nagy reményekkel kezdett munkájához, a munkatársaknak hosszú névsora ígérte meg támogatását, — de az első nehézségeket akkor kellett keserűen tapasztalni, mikor a teher már kezdetben is egészen a szerkesztőség vállaira nehezedett. Hanem ebből is lehetett okulni valamennyire.

A remény nem szállt el. Van valami, a mi sarkalja, újabb és újabb életet önt belé s ez a szükség, mely azt parancsolja, hogy városunkban, mint Gömörmegye székhelyén egy a megye és város érdekeit képviselő lapnak okvetlenül lennie kell. Nem képzelünk oly művelt egyént, ki ennek szükségéről meg ne volna győződve, ki ne ohajtaná azt, hogy a sajtó, mint a közérdek őre, mint a nyelv és nemzetiség tartója és terjesztője, pártolás hiánya miatt megszűnjék.

Azért bizalommal fordulunk a közönséghez, hogy lapunkat további fennállása céljából támogatni sziveskedjék. — Ne felejtjük el azt, hogy

a legéletrevalóbb intézmény sem állhat meg hivatása színvonalán a résztvevő tagok buzgósága nélkül; ne felejtjük el, hogy a legnemesebb irányu vállalatok is örvény szélére juthatnak, ha tömegesen nem pártfogják. Pedig a pártfogás nálunk nemesak létező; anyagi haszonra nem számítunk, ez nemes feladatunk keretébe be sem illenek. Tollunkat tisztahazafiság vezérli s a közjó elérésére tőlünk telhetőleg az anyagi áldozatoktól sem rettenünk vissza. Elismerjük azonban, hogy az előfizető közönség nagyobbodó száma ösztönző erővel bír, — de mi szellemi támogatást is kérünk, mert csak is e segítség közreműködésével véljük elérhetőnek azt a nemes célt, melyet bármely provinciális lap s így mi is magunk elébe tűztünk. — Pedig sajnosan kell kijelentünk, hogy bár egy vidéki város sem képes felmutatni a literátus egyének akkora kontingensét, mint városunk és környéke: szellemi képességeit kevesebb ember nem szenteli a közjóra sehohol mint épen nálunk.

Közös akarattal sokra mehetünk s lapunk tizedik évfolyamának szerkesztését és kiadását azon reményben vállaltuk magunkra ujjal, hogy kérésünket meghallgatják mindazok, a kikhez intézve van s a jövő év folyamán egy tömör csapat fog előállni mindazoknak, kik szellemi és anyagi képességeik segítségével, a „Gömör-Kishont“ céljára siető utját megfogják könnyíteni.

Programmunkat az idő és viszonyok szabják meg. Igéretet egy irányban sem tehetünk; pártállásunk nincs, — de fokozott erővel fogjuk szolgálni és védelmezni mind azt a mi a közérdek előmozdítására hasznos, mivel a közügy nyere; — és szolgálni fogjuk különösen a magyar nemzetiség ügyét, mint a melynek fennállását, ha városunkban nem is, de a közeli vidékeken — még mindig veszélyeztetve látjuk.

A hétről.

Legfontosabb ujság e hétről az, hogy utolsó ez esztendőben. Nyugodt szívvel válunk meg ettől is, mert a mindennapi élet egyhanguságából ez sem forgatott ki. — Pedig polgártársaink egy része ünnepléssel töltötte el a hetet s a kiknek az uri szent vacsorában volt részük, alkalmasint a névnap vacsorákból is bőséges részt vettek, de a sok mulatság, melyben egyesek részesültek, a világ sorát, még Rimaszombatra nézve sem változtatta meg. Maradt minden úgy mint volt — tavaly és sok, sok esztendővel ezelőtt. Mert hisz eseménynek esemény az István meg a János napja is, s azokra nézve, kiket e napok közelebről érdekelnek, komoly figyelem tárgya is lehet, — de a Jánosok, ha a sor úgy hozná magával, helyesebben, ha kedvök volna rá egy esztendőben tízenegyszer is elhivatnák magukhoz jó embereiket sonkára, vagy füstölt kolbászra s így csupán a sors véletlen szeszélyének tulajdoníthatjuk azt, hogy az a János vértanu, ki disznó ölés évadját választotta szomorú kimulása napjával, a protestans felfogás keretébe leginkább beillik, — arról meg épen nem tehetünk, hogy a protestans auctoritások egy részét Jánosnak hívják.

De van még egy nevezetesebb ujság: még mindig bizonytalan az, hogy színészeink bukának-e, vagy futnak. Az apparentiák azt mutatják, hogy futnak, még pedig a megelhetés gyönyöreibe; mert izléses fellépésük, szolid magaviseletük, a közönség igényeinek kielégítése iránt való törekvés felolvasztotta a közönség kebelében a részvétlenség dermesztő jegét, s nehányszor telt ház előtt játsztak. A reménység vékony hajszála egyszerre kötéllel dagadt, s már mi is azon kezdtünk reménykedni, hogy ütött a boldogulás órája, midőn egyszerre beütött a esütörtöki nap, az első jutalomjáték napja, s az a kötéllel vastagodott remény-szál egyszerre úgy össze-vissza repedezett, hogy már csak romjai tartják valahogy. — Hiába! a mi közönségünk nincs szokva a jutalomjátékokhoz, s az igazat megvallva, e szokás idejét is multa már. Pedig a szüntársulat egész-

T Á R C Z A.

Dalok.**I.**

Árva vagyok, ninesen senkim e földön,
Napjaimat tenger bánat közt töltöm.
Olyan vagyok, mint szomoruló ág,
Mely lehajlik esőrgő patak árjába.

Nem volnék én ily elhagyott, ily árva,
Ha a szived nem volna úgy bezárva.
Oh, de kemény a te szived barna lány,
Nem indul meg fájó szívem bánatán.

II.

Esik eső kopár mezőn,
Jaj, beh beteg a szeretőm!
Elég angyal néves az égben:
Szeretőmre várnak épen!

Jó angyalok, ne bántátok;
Hagyjátok itt a rózsámat.
Ha elviszitek az égbe,
Meghasad a szívem érte!

III.

Hulló csillag a kék égről leesett.
Ejtnek érte az angyalok könyeket.
Hej, elhagyott engem is a csillagom,
Még sem kérde senki, hogy mi a bajom.

Száll a felleg, betakarja az eget,
Mért élek én, ha vigadnom nem lehet?
Az a csillag, mely elhagyott engemet,
Sötét bánat fellegével befedett.

IV.

Őszi szél fű, letarolva a határ.
Gölya, fecske más vidékre szálla már.
Fellegruhát öltött a nap magára
S hidegen hull könnye le a határra.

Elnézem a tovaszálló felleget,
Szállnék én is, — elmennék, de nem lehet.
Összetörve szívem, lelkem a búban.
Hej, nekem már, sir felé visz az utam.

V.

Sötét felleg borítja be az eget,
Barna kis lány, lelkem téged emleget.
Tehozzad száll nyári esendes hajnalon
Bútól terhelt, szívből fakadt sohajom.

Kong a harang, egy boldogot temetnek,
Felém hozza siró szél az éneket.
Hej, szivem is egy elhagyott sirhalom:
Messzehagyott galambomat siratom.

Szini Péter.

Akim királya.*

(V e g e.)

A leírás után a kis Mandingó valóságos néger Vénus volt. Bőrének bársonypuhaságán az ifjuság varázsa ömlött el, míg annak tiszta ébenfeketésén keresztül csillogott valami édes pirosság, mint a hajnali pir a sötét éjen, — vagy mint a villám fénye a zord fellegen át. Gyönyörű szemében szerelem és szüdeség fagyogtak, míg piciny szájaeskáján örökös mosoly lebegett. Csoda e, ha a király nem tudott a kis esábos kérésének elientálmni. — Sietve összeválogatta legértelmesebb katonái közül a legalkalmasabbakat és egy küldöttséget menesztett a tenger felé hoz, azzal a parancsal, hogy azon esetre, ha azok csakugyan ésszel megáldott emberi teremtmények, hívjanak meg egyet közülök udvarába és hozzák őt magukkal.

* Karácsonyi számunkból az alkalmi ezékek halmaza miatt maradt ki.

ben véve elismerést érdemel, — az egyes kiválóbb tagok megnyerték közönségünk tetszését, — de az elismerésnek egyedüli nyilvánítása mai világban a taps, a dicsőítő felemlítés is egy nagy pont, mely után hallgatás következik. A fődolog a bérlet; olesón szerezni igazi művészetet, ez a vágy. Leben, und leben lassen mondja a német s ennél igazabbat soha sem mondott.

Vége van az esztendőnek, Vajjon van-e, ki nehéz szívvel válik meg tőle? Általában véve rosszabb volt, mint más évek; nemzetünket megfosztotta néhány oszlopától s oly aratást a halál még soha sem végzett mint 1888-ban, — annál rosszabb volt a gazdalközönség aratása; nem ütött be semmi úgy a mint várták, — de beütött a dohány- és cukor-adó, ránk ózták a szeszadó-reformát. És mindezek egy év leforgása alatt történtek! Mégis jó, hogy a magyar ember dereka csontból van; így még bírjuk valahogy egy darabig, — de mi lesz belőlünk, ha a deficitmentő politikának az az ötlete talál támadni a jövő esztendőben, hogy a bortermést monopolizálja? E képen a jövő év elé se nézhetünk óriási reményekkel, — tegyük úgy, mint a sors forgandóságán kifogni akaró gyermekek: emlegesük a rosszabbat, mert hátha a jobb fog bekövetkezni. A ki bukás szélén áll: készüljön rá lelkében is, — mert akkor nem fog megbukni; a ki hivatali kinevezését várja, mondjon le reményéről, mert akkor biztosan kinevezik. A leány hitesse el mindenkivel, hogy nem szándékozik soha férjhez menni, s biztosan sok kérője akad. — Ha ily feltevésekkel kezdjük meg az új esztendőt, bizonyára jobban fog kiütni a mostaninál. Higgyük, hogy lesz árvíz, szárazság, rossz termés, adóemelés térdig érő sár s akkor talán mindezek nem fognak bekövetkezni; de ha bekövetkeznek: legalább elmondhatjuk, hogy úgy is tudtuk előre; e feltevésekből kiindulva tudhatjuk előre, hogy a jánosi-uteza pocsolyáin az új esztendő sem fog sokat változtatni, mert e föltevés dacára is, az a sejtélem mégis él lelkünkben, hogy hátha ott is meg lesz a gyalogjáró. — De miből...?! In g n o t u s.

A nemzethez!

Kolozsvár sz. kir. város legnevezetesebb történelmi emlékü épülete, az óvárban az az ódon szerű polgári ház, melyben Magyarország dicső királya Mátyás született, majdnem öt század viszontagságai által megviselve, oly roskatag állapotban van, hogy fennmaradása csak idő, legfeljebb egy-két évtized kérdése.

Az emléktábla, melylyel a város közönsége, dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk I. Ferencz József Ő Felsége adománya s lelkesítő példája által buzdítatva, ez ódon házat díszesíteni elhatározta, meg fogja ugyan jelölni a helyet, hol a nagy király bölcsője ringott, de maga a romladozott ház csak alapjából leendő stílszerű újjáépítés által lehetne a jövőendő nemzedék kegyeleme tárgyául fenntartható.

Ez a körülmény hozta létre azt az óhajást, hogy Kolozsvár városa legnagyobb szülöttjének, a magyar nemzeti jellem legigazabb képviselőjének, a legnépszerűbb magyar királynak emlékét

falai közt a késő századokra is megörökíteni törekedjék s kegyeletét és háláját a szülő városát jótéteményekkel elhalmozott dicső király emlékezete iránt az ő nagyságához méltóan fejezze ki. Így született meg a város közterét díszesítő Mátyás király szobrának az eszméje.

A lelkesedéssel fogadott eszme megtestesítésére Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése megtette a legelső lépést, midőn e célra 5000 forintot szavazott meg s kebeléből bizottságot alakított, mely a város értelmiségének kiváló tagjaival együtt a cél kivételére szolgáló módokról és eszközökről tanácskozzék s a végrehajtás terén a kellő intézkedéseket megtogye.

A bizottság azt az elvet tartva szeme előtt, hogy a tervezett Mátyás-szobornak a nemzeti közérzelem megtestesült kifejezésének és így országos műemléknek kell lenni, abban állapodott meg, hogy az egész magyar hazában gyűjtést indít meg a szobor költségének előteremtésére.

Abban a hitben és reményben, hogy fölhevésünk mindenütt, hol magyar él, viszhangra fog találni, bizodalommal fordulunk hazánk hű fiaihoz és leányaihoz, hogy adományaikkal, a gazdagok forintjaikkal, a szegények filléereikkel, e nemzeti emlék minél előbb leendő felállítását lehetővé tenni sziveskedjenek.

Az erdélyrészi megfogott, de lélekben meg nem tört magyarság, melynek ősei a nagy király és dicső atyja, a keresztényiség középkori legnagyobb hőse, zászlai alatt mindig híven küzdöttek a magyar állam és az európai polgárisultság védelméért vívott nehéz harcokban, melynek fiai és leányai a legnehezebb időkben is mindig minden nemzeti közélra lelkesülten meghozták áldozataikat, joggal vél arra számíthatni, hogy az erdélyi részek legmagyarabb s legmiveltebb városában felállítandó nemzeti emlék eszméjét, — mely hivatva van a dicső múlt iránti kegyeletet ápolni s nemzeti miveltésünk fensőségi hatalmát hirdetni, — a hazafi érzelem kész lesz s a nemzet közakarata erős lesz megvalósítani.

Szíves adományok nagytiszteletű Nagy Lajos unitárius esperes és főgymnasiumi tanár urhoz, mint a szobor-bizottság pénztárnokához (Kolozsvár, hosszú-uteza 5. száma) küldendők.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által kiküldött szobor-bizottság nevében, 1888. december 1-én.

Hegedűs Sándor, elnök.

Levelezés.

Putnok, 1888. decz. 23.

T. Szerkesztő ur! E hó 9-én városunkban műkedvelői előadás tartott, mely úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben szépen sikerült. Csiky Gergelynek a „A vasember“ című drámája került színre, melyben a műkedvelő tagok a legszebb eredményt érték el. Közreműködtek: Blau Róza, Hoffmann Laura, Roth Fanni kisasszonyok, Gescheit Adolf, Gescheit Izidor, Neumann Antal és Schwarz Miksa urak. Tiszta jövedelem 40 frt volt, mely a szegény sorsu keresztény és zsidó iskolás gyermekek közt arányosan osztott föl. A szép eredmény kivívásában legtöbb érdemű van Dr. Gescheit József, Blau Herrman és Adler Zsigmond uraknak, kik időt és fáradságot nem kímélve, mindent elkövettek arra, hogy az előadás megnyerje a közönség tetszését. — Felülfizettek Serényi Béla gróf 5 frt, Serényi László gr. 2

Az alatt, míg az egész udvar a csodás tengeri alakot vizsgálta és az érthetetlen makogást hallgatta, egy tanácsosnak kedve jött megkísérteni, hogy a csoda szörny nem harap-e, hogy tökéletes biztonságban lehetnek e miatta? E czélból egy hosszú botoeskával hadonázni kezdett a beszélő szája körül. Mikor látta, hogy az nem hagyja magát zavarni, még inkább neki bátorodott. — Talán valami természetűdus lehetett, — mindig közelebb kezdett szurkálni a pálczával, és hogy annál jobban ingerelje őt a harapásra, egyre ismételte neki: gurr! gurr! S egyszer, mikor Kamp beszéd közben száját jobban kinyitotta a szokottnál, bele lökte a tanácsos botoeskáját úgy, hogy majd megfulladt tőle.

Ez a neveltettség a szegény könyvvivőt egészen kihozta a sodrából, de összeszedte magát és kérte a tolmácsot, hogy mondja el beszédét minél rövidebben. De a király nem hallgatott a tolmácsra.

Miután látta, hogy a szörny nemcsak hogy nem harap, de igen szelid is, egészen közel lepett hozzá és tapogatni kezdte karjait, vagyis inkább kabátját. — Legnagyobb feltűnést keltett mindnyajok előtt a paróka hosszú csimbókja, mert azt hitték, hogy az a farka. Hiába bizonyította a tolmács, hogy a csimbók a paróka egy részét képezi és hogy azt, a hajjal együtt le lehet venni, nem hitte senki. A király végre felszóllította az idegent, hogy vegye le a parókáját — ha lehetséges. — Ezt a kívánságot igen szokatlanul találta a dán küldött és majd megharagudott érte. — Néhány percig gondolkodott, miközben elővette tubákos szelencéjét és egyet szippantott belőle. Az egész udvar csodálkozva nézte, hogy mit csinál és mozdulatait oly komikusnak találta, hogy hangos nevetésben tört ki. Főleg a bájos Mandingó és társnői nem győztek eleget nevetni. Oly mulatságosnak találták a hosszú farku majmot, hogy nem adták volna sokért, ha még egyszer ismétli a tubakolás művészetét.

Kamp meg sem álmodta, hogy ezek a természet gyermekei, őt vagy európai szokásait nevetik. De e közben meggondolta magát, mivel már hallotta, hogy az

frt, Blau Mór 1 frt. Borgos Zsiga Telkes 40 kr. Brixl Ferencz 40 kr. Fekete Nándor 1 frt 20 kr. Friedmann M. Edelény 60 kr. Fischer B. Ózd 1 frt 60 kr. Goldmann A. Edelény 1 frt 40 kr. Hoffmann Lajos Velezd 60 kr. Hoffmann Miksa 60 kr. Kellner Herrman 60 kr. Kretsch Jónás L.-fala 60 kr. Kellner J. Velezd 2 frt 40 kr. Lengyel Dávid 60 kr. Lichtschein M. Kazinec 2 frt 40 kr. Roth I. Budapest 2 frt. Sparger I. Miskolcz 3 frt. Spielberger Miksa 60 kr. Ungár Arnold Dubicsány 1 frt 60 kr. Vinter Dávid Vadna 3 frt 60 kr. — Előadás után táncz következett, mely reggelig tartott. — Egy sajnós incidens is fordult elő: néhány fiatal ur botrányt akart provokálni. Mi okból? nem tudjuk, — de szerencsére, bár magukviselte feltűnő volt, annyira még sem vitték, hogy a rendezőség erősebb intézkedések igénybe vételét szükségesnek látta volna. — Megjegyezzük azonban, hogy a jótékonyág gyakorlásától közönségünket az ily botrány provokálások jövőre visszariaszthatják, s ebben a közönségnek van legnagyobb kára.

Tisztelettel!

N. A.

S z i n h á z.

Szombaton, decz. 22. Schiller klasszikus drámája „A mány és szerelem“ meglehetősen telt ház előtt került színre. Lujzát Bokodiné, Ferdinandot Bagi játszta s mindketten sikert arattak; s ez annival nagyobb elismerés, hogy a közönségnek egy része első rangú színpadokon a legkitünőbb erőktől látta e szerepeket, de azért őszinte örömmel tapsolt. Bagi fokozatosan halad, ambícióval játszik, mi azt bizonyítja, hogy pályáján őszinte lelkesedéssel csüng. Bessenyei a eselt szövő titkár, Csabi a fejedelmi helytartó szerepében, mint a darab meséjének titkos indítékai, az est sikerének méltó részeséi valának. Krasznai a gyáva piperkőz Kalbot, Acs Irma a hercegeg kegyencznőjét, Bokody Müller zenészt szokott sikerrel játszták.

Vasárnap telt ház előtt a „Rezervisták“, ez a magyar lére eresztett kitünő francia bohózat került színre. Általában véve azt tapasztaltuk, hogy Bokodiek társulata a vígjátékot kultiválja legsikeresebben. A tagok legnagyobb részének tehetsége van a komikumra. Ez estén is Bokody, Bessenyei, Csabi, Csékiné, mondhatni minden jelenetükben a legélénkebb derűtséget idézték elő. — Különösen Krasznai, mint báró Czinége, ki az általános hadkötelezettségnek volt áldozata, alig néhány szóból álló szerepében minduntalan megnevette a közönséget. Erdei Berta szépen énekelt, mint mindig, kupléit megismételtették.

Keddén, december 25-én telt ház előtt „Thurán Anna“ került színre. Az egész országban nagy port vert föl e darab, hírlapírók, képviselők vetélkedve működtek közre a reklam csinálásban, — a szerző maga is megjelent a nagyobb vidéki városokban darabja első előadására — s azért a mi közönségünk is ez alkalommal nagy számmal lepte el a színház nézőterét valami rendkívül várva. A közönség nem csalódott: a dráma meséje erős költői tehetségre vall s a hatásos jelenetek sorban váltják föl egymás, miknek értékét emeli az a gyönyörű, poétikus nyelv melyen az egész mű írva van. Bokodinének Anna legszebb szerepei közé tartozik, — ő volt az est hősnője s a közönség tapsait a legnagyobb mértékben megérdemelte. Méltó partnerei voltak Bagi, Bokodi, Bessenyei, Acs Irma, Körösiné, Krasznainé.

Szerdán „Az uszai gyöngy“, legújabb népszínmű, mely alig néhány héttel előbb került színre a népszínházban is. A darab értékéről a közönség körében ellentétes vélemények hangzottak. Egyik rész dicsérte, a másik ócsárolta. Az igazság a két vélemény közt van. Vannak benne gyönyörűen kidolgozott jelenetek (2. felv.) s vannak olyanok, melyek még a kezdő drámaíró tollára sem vallanak. A mese a körül forog, hogy egy férjtestestől-lelkestől gyűlölő menyecskeből hogyan lesz két nap alatt a leghűbb szerető asszonyka. E lélektani képzeltséget szerző nagyon közönséges eszközökkel oldja meg. Bebizonyítja, hogy a nem szeretett férj derék, becsületes ember, a ki felesége szerelmének meggyeréseért mindent áldoz, kifizeti apósa adósságait, megvetteti azt a kék selyem kendőcskét, melyre felesége vágyik, s ez áldozat készsége (!) az asszonykát rátereli a hűség útjára. Erre két nap tökéletesen elegendő, mert az események

idegen udvaroknál, a küldöttek sok füresaságnak vannak kitéve, — elhatározta a jó ügy érdekében, hogy a király kívánságának engedni fog és leveszi parókáját. A mint tehát ujjával megemelte a magas hajalkotmányt, halálos esend állott be a teremben. Mindnyájan feszült figyelemmel várták, mi fog történni. — Végre a lehetetlennek látszó dolog megtörtént, a haj a fejről, és a fark a nyakról levolt véve. A jelek voltak ajkán a csodálkozás „óh“ kiáltása hangzott el.

Kamp, meggyőződő bámulit arról, hogy még életben van, forgatni kezdé kopasz fejét ide-oda, — ami ismét előtűnt kaczajt idézett elő, miután ezelőtt Afrikában még sohasem hallották. A királyt ezek a szokatlan-ságok annyira mulattatták, hogy igen nyájasan megkérte a tolmács által Kamp urat, sziveskedjék a többi tagjait is szét szedni, biztosnak tartván, hogy az lehetséges. Szegény Kamp nagy zavarban volt, különösen mikor észrevette, hogy őt valami még eddig nem ismert csodálatnak tartják. Elszomorodott, mert ilyen körülmények közt nem igen remélte, hogy küldetésének jó eredménye lesz. Mindent elkövetett hát, hogy a jelenlevőket meggyőzze arról, hogy ő igazán valóságos ember és nem állat mint gondolják és csak bőrének fehérsége által különbözik a négerektől. szervezetre nézve egészen olyan mint azok. A tolmács által megértette a királylyal, hogy ruhái nincsenek testéhez növe, és azokat le lehet vetni magáról. Frempung kétkelkedett és bizonyítékát kívánta az állításnak. Kamp ismét kénytelen volt engedni, — de határozottan kívánta, hogy a nők távozzanak.

A néger hölgyek baragos duzzogással bár, de mégis kénytelenek voltak elhagyni a termet, mert a szörnyeteg szilárdan megmaradt kívánsága mellett. Ezek távozása után Kamp megtartá ígérteit. Akim királya a felfér tagok láttára borzalommal kiáltott fel: „Igaz, hogy ember vagy, de olyan fehér mint az ördög.“

Németből: E. J.

Mandingó arcán visszatükröződött, mert a tengeri szörny egyenesen a királynak tartott, ki nem a legjobban kezdé magát érezni.

A becsületes dán könyvvivő, a ki Európában mint jó modoru, illetmudó ember volt ismeretes, az afrikai király előtt is meg akarta tartani jó hírét. Frempung elé érve, udvarias tisztelettel hajította meg magát, lábával egy hosszú kört húzva a terem padolatán; de ezt az ártatlan mozdulatot a király rosszul magyarázta, azt híven, hogy Kamp azért hajlott meg és rugott visszafelé, mert fejére akar ugrani. Már a könyvvivő beléptekor, mikor az jobbra, balra tekintgetett szemügyre veendő a jelenlevőket, feltűnt a királynak a parókán levő csimbók, miről azt gondolta, hogy a fehér csoda farka, a ki valamelyik majomfajhoz tartozik. A mint tehát Kamp fejeje közeledett, Frempung villámgyorsan a földre vágta magát, abban a reményben, hogy a veszélyes támadást így majd kikerüli, de azért még is segély után kiáltott.

Kamp mindjárt gondolta, hogy itt valami félreértésnek kell lenni, a tolmácshoz fordult, a ki aztán felvilágosította Frempung aggodalma iránt. A könyvvivő sietett megnyugtanni Frempung ő felségét, megmagyaráztatva neki, hogy Európában így szoktak köszönni. A király örült, hogy ily könnyen megszabadult, — meg is parancsolta, még pedig szigoruan, hogy Kamp ezentul minden tisztelelnyilvánítástól tartózkodjék, ez sietett is a helyre-állt békét felhasználni, küldetése czéljáról, a kölesönös kereskedést illetőleg, kezdett beszélni. Ekés szavakkal iparkodott megértetni a királylyal, a mindkét félre háramló hasznos következményeket, melyek indítványából származnak.

Azon czélból, hogy magát könnyebben megértesse, egy nagy láda ajándékot hozatott maga után a terembe. Mielőtt azonban azokat a királynak átadta volna, még egy hosszú, jól kidolgozott beszéd elmondásához kezdett, mit a tolmács lefordított, elmondva Dánia minden dicsőségét és boldogságát. — Kamp ur épen bele kezdett már szónoklatába melegedni, mikor igen kellemetlenül lett megzavarva.

egymást oly gyorsan követik, hogy ez idő alatt a szereplő személyek se nem esznek, se nem alusznak, annak dacára, hogy e prózai foglalkozás többször szóba kerül. De ha bár a drámai motívum gyenge is, a kidolgozás sok jelenetben kitűnő s némelyik nagy hatást idézett elő. Így a második felvonásnak az a jelenete, melyben szükségkép be kell állni a sorsfordulatnak — az izzó korezmában — nagy poétai érvel van megírva, melynek hatását fokozták az ellentétek. A leánya bűnét nem sejtő anyja (Ács Irma), a duhajkodó Bárdos Gyuri (Csige), az erény és bűn ösvényei előtt habozó Sára (Erdei Berta) oly drámai anyagot szolgáltak, melyet csak jól lehetett kidolgozni. A tragoedia tetőpontja a szőke-vény asszonyt megtaláló férj (Bagi) megérkezése, ki csak egy hajszál mulik, hogy gyilkosságot nem követ el, felébred lelkének jó indulatja — hisz ő mindenkifelel becsületes ember, s a baltát a hűlen asszony lábaihoz dobva elrohan. A harmadik felvonás lassan ezammog; egy esomó oly dolgot beszélnek el, melyet már ugyis tudunk; a cselekvény se előbb se hátrább nem megy, minden úgy marad a mint a második felvonásban volt. Mindössze egy kínosan érintő hibát találunk a szerető férj jellemében: azt, hogy a felesége szerelméért mindent áldozó férfi — egy karperecz miatt — majdnem kétségbe esik. E motívum gyengíti a dráma hatását, mely mindamellett is meglehetősen külső sikert aratott. Az epizód szerepekben egy érdekes kísérletnek voltunk tanúi. Markó Emilia, egy fiatal leányka, játszta Juca szerepét; látszott hogy kezdő, de már is oly froutinál rendelkezik, melyből jövőt jósolhatunk; éneke bizonytalan, hangköre csekély s még roppant gyakorfatra és iskolára van szüksége, hogy vele hatást idézhessen elő mind e mellett is egy friss dala után a közönség buzditó tapsban részesítette. Az elismerést azonban Erdei Berta vívta ki gyönyörűen előadott dalaival. A kisasszony a legjobb népdal-énekesnők sorába tartozik s ez estén különösen a „Panaszom van bíró uram“ kezdetű dalt annyi érzéssel s főleg művészi érzékkel énekelte, a mennyit színpadunkon még nem tapasztaltunk. — Ács Irma, Körösiné, Bagi, Bessenyei, Krasznai korrektil játszottak.

Csütörtökön, december hó 27-én Csige Lajos jutalomjátéka „A sárga csikó“. Régi jó népszimű a „Falu rossza“ korszakából, nálunk három év óta nem volt előadva s azért újdonság számban is elnevezett volna. De a jutalomjátékoknak egyáltalán nincs szerencsésük, pedig nem csak a jutalmazandó, de maga a darab is megérdemelte volna — legalább a félig telt házat. Lehet hogy a karácsonyi ünnepeknek, meg a sok névnapnak is volt része abban, hogy a közönség javarésze otthon maradt, — de a megjutalmazottnak ez kevés vigasztalás, annyival is inkább, hogy úgy éneke, mint játéka a leg gondosabb tanulmányra vallanak. Az előadás általán véve a jobbakk közé tartozott, noha a II. felvonás korezmái jelenetében a ezigányok (Bessenyei, Szabó) akkora buzgósággal igyekeztek a közönség figyelmét magukra vonni, hogy már szinte sok volt a jóból. A mi közönségünknek csiklandós izlése van s a művészeknek nagyon vigyázniok kell arra a hajszálra, mely, különösen a népsziművekben, a tragédiát a vásári komédiától elválasztja. — Csabay kitűnő Márton gazda volt. A többi szereplők jók.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz! Lapunk mostani száma utolsó lévén ez esztendőben fölkerjük előfizetőinket, hogy a jövő — tízedik — évfolyamra előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek. Evvel kapcsolatban kérésünket azokhoz is intézzük, kik hátralékban vannak. Lapunk ára amugy is oly csekély (félévre 2 frt), hogy az okvetlenül szükséges üzleti kiadásokat is alig fedezik, de ha kötelezettségeinknek még azok sem tesznek eleget, a kik e terhet magukra vállalták; lapunk főállása jövőre veszélyeztetve van. Minket az a gondolat vezérel, hogy városunkban, mint Gömör-megyé székelyén egy lapnak fennállani okvetlenül szükséges, s ezért anyagi áldozatoktól sem vonulunk vissza, — de hazafias munkánk megkönnyítése céljából ujjlag felkerjük hátralékos előfizetőinket, hogy magukra vállalt kötelezettségüknek mielőbb eleget tenni sziveskedjenek.

Mária Valéria király kisasszony a karácsonyi ünnepek alatt menyasszony lett: Salvátor Ferencz főherceg az uralkodóháznak rokona (Lottharingi ágon) jegyezte el. Az új frigy örömet keltett az egész birodalomban.

Hymen. Tirsér Ernő dr. budapesti műtő orvos, kit megyénkben is széles körben ismernek, a napokban váltott jegyet Leng Gizella kisasszonnyal, budapesti gyáros leányával. Áldás frigyökre.

Kinevezés. Bodrogközy Árpád Lajos, szabadságot állományu hadapród január 1-én kezdődő ranggal ő felsége által honvéd hadnagygyá nevezetett ki.

Halálözás. Városunk egyik jó nevű iparosát Senka Józsefet temették el folyó hó 27-én nagy részvét mellett. Dr. Senka József orvos édes atyját gyászolja az elhunytban. A család által kiadott gyászjelentés a következő: Özvegy Senka Józsefné szül. Lenner Julianna és dr. Senka József orvos, a kassai közkórház igazgatója, fájdalmasan tudatják, hogy a szeretett férj és a jó apa id. Senka József folyó évi december hó 25-én, délután 5 órakor munkás élte 77 ik és házassága 52-ik évében elhunyt. Hült tetemei folyó hó 27-én d. u. 3 órakor fognak a helybeli sírkertbe örök nyugalomra tetetni. A meghaldogult lelkének üdvéért a szent miséáldozat, 1889. január hó 3-ik napján, reggeli 9 órakor fog a helybeli r. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattni. Béke lengjen banvai felett!

Közgyűlés. A rimaszombati polgári olvasó-kör ma, december hó 30-án d. u. 3 órakor tartja évrőre rendes közgyűlését, — melyre a tagok tisztelettel meghívottak.

Közgyűlés. Pénteken a rimaszombati városi képviselő-testület rövid ülést tartott, melynek során az erdei üzemtervre vonatkozólag egy bizottság küldetett ki, mely megvizsgálja, hogy a három évvel ezelőtt kiadott utasítások betartottak-e. Ezután Weisz Sámuel és Schweitzer Dávid a város polgárai közé vétettek föl.

Szilveszter est. A kaszinó termeiben közveosórával összekötött estélyt rendez egy társaság. Egy teríték ára zenével együtt 2 frt 40 kr. Az aláírási iven eddig már több tekintélyes család nevét olvastuk.

Karácsony-ünnepe. A helybeli nőegyesület december 23-án árvái részére karácsony-estét rendezett az ovoida helyiségében. A díszesen kiállított s különböző ajándékokkal megrakott karácsony körül az egyesület árvái összegyűltek, Glauf Pál buzgó imája s egy növendék hála-közlönyének meghallgatása után megkezdődött az ajándék tárgyval kiosztása, melyeket a kiesinyek örömtől repeső szívvel vettek át. Kaptak ruha és ételne-műt, de ez utóbbiakat jobb lett volna ha ott mindjárt elfogyasztták a kis gyerekek, mert otthon, kitudja chet-tek-e eleget ajándékaikból...?

A karácsonyi ünnepek alatt városunk lakossága több rendbeli mulatságban vett részt. Ünnepe első napján az Istvánok, második napján a Jánosok tartottak névstélyeket s ez nagy sor, mert a város legtekintélyesebb lakosait e neveken nevezik. Rádásul Bokodiék Bartóknak akadémiáig megkoszorúzott művét „Thurán Annát“ játszták, s a színház ünnepe első napján ez előadásra úgy megtelt, a mint még mióta színészeink vannak, egyszer sem. Az idő azonban nem tágitott: megmaradt olyan rosznak, a milyen a megelőző napokban volt; sár és feketeség mindenütt, s az időjárás e mostohasága ellen, még az ezrekbe került pompás járdá sem segített.

A nőegyesület január 20-iki hangversenyére szóló meghívók a napokban szétküldteték; a kik aetalan tve-désből meghívót nem kaptak de arra igényt tartanak sziveskedjenek a nőegyesület elnökségéhez, vagy jegyző-jéhez fordulni. — Az előadás anyagi sikere is biztosítva van, a mennyiben a jegyeknek legnagyobb része már le van foglalva s ez idő szerint két forintos helyek már alig kaphatók. E részben figyelmeltetjük a közönséget arra, hogy oldal és körszék mindössze 60 adható el, zártszék (1 frt 50 kros árban) csak 50 s így az előjegyzések csak e számok erejéig vehető figyelembe, még pedig azon sorrendben, melyben az előjegyzések törté-tek. — Az előadások egyes piceire az előadó tagok nagyban készülnek, s így remélik, hogy a hangverseny s az élő képek bemutatása erkölcsi tekintetben is fényes sikerrel fog végződni.

Színházi műsor. Az utolsó előadások. Kedden, 1889. január 1-én. Bérlet 10. sz. „Ujévi üdvözet.“ Nagy allegoria, Kölesey néphymnusza kíséretében. Ezt követi: „Viola.“ Népszimű. Szerdán, (bérlet 11. szám.) „Bagdádi hercegnő.“ szimű. Csütörtökön, (bérlet utolsó sz.) „Egy pap keservei.“ Vigjáték. Pénteken nem lesz előadás. Szombaton Bokody né jutalomjátéka: „Kaméliás hölgy“ szimű. Vasárnap, január 6-án „Szökött asszony“ Csiky G. új népsziműve. Hétfőn Jászay Erzsike k. a. szives közreműködésével: „Tündérlak Magyarhonban“ énekes vigjáték. Kedden: „Válás után“ vigjáték. Szerdán utolsó előadás: „A nagyzás hőbortjai.“ Vigjáték.

Viktor Emánuel és Napoleon Lajos Egy tréfiáról széles körben ismert papnak két fia született egyszerre. Arra előre el volt készülő, hogy családijában nemsokára keresztelő lesz s kedves élete párjával meg is állapodtak abban, hogy ha fiu lesz: Samunk keresztelik, híven a közmondáshoz, hogy minden papnak van egy bolond Samu nevű fia, — ha leány lesz, a kis eseesemő nagy korában Ilona nével fogja boldogítani vőlegényét. De a sors mást akart: egyszerre két fiu született s erre a család örömben uszó apa nem volt elkészülve; most már melyik legyen Samu? Végre a szülők abban állapodtak meg, hogy az ikrek két letűnt európai hatalmas csillag fényét fogják ujra feltűtetni s a keresztességben a nagyobbik Viktor Emánuel, a kisebbik Napoleon Lajos nevet nyert. Történet pedig, hogy a kis esemeteknek ezipőske kellett s egy hetivásár alkalmával be is állítottak a politikai eszmáidához, hol a piezi lábbelket kiváló-gatván, azon módon megegyeztek abban, hogy melyik legyen a Viktor E. anuel s melyik a Napoleon Lajosé. A politikai eszmáidia, ki a világtörténelemből ép e nevek ismerő legjobban, elesodálkozott vásárosai azon örült gondolatán, hogy e rég sírban nyugvó földi csillagoknak hogyan vehetnek új igénytelen halandók — gyermek-ezipőskeket. De az asszonyka váltig erősítgeté, hogy a két ezipő csakugyan Viktor Emánuel és Napoleon Lajos részére szükséges. A miben a maga szempontjából teljesen igaz is volt, — de a nagy politikai hírében álló eszmáidia, azt hitte, hogy örültekkel van dolga s az ügy a rendőség elé került, hol a félreértés kiderült.

Lövésár. Az 5-ik honvédhuszár erzed pótlóvázó bizottságának elnöke Forster Béla alezredes értesítést küldött a lötenyészto közönséghez, mely tudatja, hogy január hó 8-án Miskolczon az állam részére pótlóvak fognak vásároltatni, csak 4—8 éves, legalább 155 centiméter magassága, egészséges, jóltáplált hibátlan lovak fogadtatnak el 2—300 frt értékben. Lovagzardák e vásáron lovaikat jobban értékesíthetik, mint bármely más alkalmattal.

Nyilvános nyugtázás. A „Gömör-megyei körkórház“ betegneik könyvtárát újabbant tekintetes Hamaliár Károly gyógyszerész ur Vörösmarty Mihály összes költeményivel gyarapította. — A melyert e helyen mondok a szenev-dők nevében őszinte köszönetet. — Rimaszombat, 1888. december. 20. Dr. Löcherer Tamás, igazgató.

Az ujévi üdvözlétek megváltása. A „Gömör-megyei Magyar Közművelődési Egyesület“ rimaszombati köre, — valamint a „Rimaszombat és vidéke nőegylete“ választmánya által kibocsátott ivre aláírtak, s ez uton kívánunk barátaiknak s ismerőseiknek boldog ujévet:

Dr. Szabó Samu 1 frt, dr. Szabó Samuné 1 frt, Molnár József 1 frt, Molnár Józsefné 1 frt, Horváth János 1 frt, Terhes Pál 1 frt, Kishonthy Gyula 1 frt, Lengyel Samu 1 frt, Madarassy Dezső 1 frt, Madarassy Dezsőné 1 frt, dr. Bárósy Gyula 1 frt, Káposztás József és neje 1 frt, Vidovits István 1 frt, Medveczky Sándor és neje 1 frt, Szontagh Károlyné 1 frt, Gees István és neje 1 frt, Reisz és Engel 1 frt, Benyó Béla és neje 1 frt, Institú-risz Endre és neje 1 frt, Bornemisza László 1 frt, Bornemisza Lászlóné 1 frt, Baksay József 1 frt, Konyha Géza 1 frt, Papp Andrásné 1 frt, Risky Istvánné 1 frt, Eseglyh Ferencz 1 frt, Beliczky Viktor 1 frt, Marton Rudolfné 1 frt, Kres József 1 frt, Törköly József és neje

1 frt, Farkas János és neje 1 frt, Süteő István ügyvéd 1 frt, Kubinyi Aladár 1 frt, Szeredinszky Sándor 1 frt, Sztaniszlavszky Adolf 1 frt, Lányi Bertalan 1 frt, Török János 1 frt, Vozáry György és neje 1 frt, Abonyi János és neje 1 frt, Hudoba Samu és neje 1 frt, Liszka József 1 frt, Liszka Józsefné 1 frt, Mészáros Bilint 1 frt, Hamaliár Károly 1 frt, Dapsy Vilmos 2 frt, Dapsy József 1 frt, Csider Károly 1 frt, Kovács Zsigmond 1 frt, Simko Nándor 1 frt, Tibély Zsigmond 1 frt, Marton János 1 frt, Samarjay János 1 frt, Samarjay Jánosné 1 frt, Jurasko Jakab 1 frt, Kalla Mihály és neje 1 frt, Rakottay Danó 1 frt, Tóth József és neje 1 frt, Vozáry Gyula tanár 50 kr, Folyamy Kálmán 50 kr, Kern Adolf 50 kr, Richter Dánielné 1 frt, Süteő Istvánné 1 frt, Raizs Miksáne 1 frt, dr. Marikovszky István 1 frt, özv. Szabó Mihályné 50 kr, özv. Czikora Jánosné 1 frt, Baksay István 1 frt, Madarász Pálné 1 frt, Tornoyos György 1 frt, Zsigárdy Lajosné 50 kr, Paecek Mórné 1 frt, Nagy Ferencz és neje 1 frt, Benyó Lajos 50 kr, Soós Ferencz 1 frt, Bronts István 1 frt, Rábely Miklós és neje 1 frt, Badinyi Gyuláné 1 frt, Glauf Pál és neje 1 frt, Singer Salamonné 1 frt, Heksch Jakab 1 frt, Diekmann Armin 50 kr, Gömörly Ede 50 kr, Stech Kálmán 1 frt, Diekmann testvérek 1 frt, Abonyi Pál 1 frt, Guha Viktor 1 frt, dr. Veres Samuné 1 frt, Hoselitz Salamon 50 kr, Baloghly Endre 1 frt, Szakall Vineze 1 frt, Kovács Józsefné 1 frt, dr. Löcherer Tamásné 1 frt, dr. Löcherer Tamás 1 frt, özv. Jánosdeák Andrásné 2 frt, dr. Lichtschtein Adolf 1 frt, Braun Zsigmond 50 kr, Gellman Sámuelné 1 frt, özv. Hoselitzné 50 kr, Holländer Lajosné 1 frt, Weisz Károly 1 frt, Máriaassy László 1 frt, Máriaassy Lászlóné 1 frt, Újházy Lajos 1 frt, Szabó Lajos 50 kr, Kubinyi Bertalan 1 frt, Tinkó Mihály 50 kr, Chleborits József 50 kr, Kriston László 1 frt, Fábry János 50 kr, Szalóczy Dánielné 50 kr, Fülep Ben-jámin 50 kr, Bernáth Gyula 1 frt, Zavadzky Ede 50 kr, Groó Vilmos és neje 1 frt, dr. Zehery István 1 frt, Bruckner Ferencz 1 frt, Barányi Gusztáv 20 kr, Ladányi József 1 frt, Jugan Mihály 1 frt, Pongrácz Pál 1 frt, Zihony László 1 frt, Polgáry Károly 1 frt, Jaczkó Pál 1 frt, Weisz Sámuel 50 kr, Lefkovits József 50 kr, Weinfeld 10 kr, Hovics Salamon 30 kr, Bródy Bertalan 50 kr, Rakottay Lajos 30 kr, Adam Markus 1 frt, Molnár Lajosné 1 frt, Póth Pál 20 kr, Andrássy Zsuzsanna 30 kr, Bodor István 50 kr, Fornét Jenő 1 frt, Lokcsánszky E. 1 frt, Szojka János 20 kr, Rosenfeld Mór 20 kr, Blumenthal Samu 20 kr, Chrenkó Árpád 50 kr, Székely Gyula 50 kr, Vályi Ferencz 20 kr, Zachar Gusztáv 50 kr, Sarkány Imre 50 kr.

A „Házi Közlöny“-nek 23. füzetes száma beküldet-vén, következőkben mutatjuk be ezen minden háztartás-ban és házi igazdálkodásban valóban eléggé nem ajániható practicus lap jelen számának tartalmát: Társadalmi ügy: A nők szerepe a közegészségügyben. A biztosítás tíz pa-ranesolata. — Egészségügy: Az ágyban fekvésről. A sós berszeg. — Háztartás: Miért szegényedik el sok ember? — Gazdálkodás: A lovak vakságának némely okairól. — Házi ipar: A szalmatakarók készítése. — Ismertető közlemények: Egyszerű levélmérleg (képpel). — Tapaszt. és találm.: Milyen legyen a jó tej? A belélegzett szagok hatása a tejre. — Hasznos tudnivalók: a) Az egészség-ügy köréből: A ragályos betegség terjedése. Az orr és gégebántalmak ellen. — b) A háztartás köréből: A hagyma eltevése télire. Kitűnő sonkapéz. Pomerániai ludzsir. — c) A gazdálkodás köréből: A ludik- és ka-esák hizása. A paprika hatása a tyukok tojására. A rózsamagvak gyors esirátatása. A borknak penészes mellé-ize. A szalma súlyának kiszámítása. d) Házi ipar köré-ből: Atlasz szalagok mosása. Egyszerű és olcsó hor-dótápasz. — Közgazdaság: A táviratok és postaküldemé-nyek lefoglalása. Milyen erős a hadseregünk? Közbe-síttetlen postaküldemény. — Közlevezés: Lóbab és luzerna tárgyában. — Egyveleg: Egyes népek köszön-tés módja. A nők az orvosi tudományban. Intő tábla: Óvakodjunk a zöldre festett tárgyaktól. A hamis mérték. — Szerkesztői közlemények közhasznú dolgokról. — A „Házi Közlöny“nek eddig megjelent összes számai egész halmazát hozták a társadalmi és családi nevelés, az egészség, táplálkozás, háztartás, gazdálkodás, a practicus háztartási czikkék ismertetése s számos egyéb köz-hasznú tudnivalóknak. E kitűnő lapot jó lélekkel ajánl-hatjuk. — A „Házi Közlöny“ megjelenik Aradon min-den hó 5-ikén és 20 ikán. Ziráy Ödön szerkesztése alatt s előfizetési ára egy évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr. — Mutatványszámmal szivesen szolgál a lapkiadás.

Értesítés. A nagyváradi kir. jogakadémia 100 éves jubileuma alkalmából megjelenendő Emlékkönyv, melynek tiszta jövedelme a jogászegylező-alap gyarapítására fog fordittatni, már sajtó alatt van, s legkésőbb 1889. évi január végén meg fog jelenni. Tartalma a következő: I. Visszapillantás. II. Miller Jakab Nándor 1788. és 1789. években az első és második jogi tanfolyam felállításá alkalmával mondott két beszéde. III. A nagyváradi kir. akadémiá igazgatói. IV. A nagyváradi kir. akadémiá tanárai. V. A nagyváradi kir. akadémiá hitszónokai. VI. A nagyváradi kir. jogakadémia mellett működött állam-vizsgálati bizottságok. VII. Tanrendszer. VIII. Fegyelem. IX. A nagyváradi kir. jogakadémia könyvtára. X. A nagyváradi kir. akadémiá peeséte. XI. A nagyváradi kir. akadémiá alapítványai. XII. Ifjúsági egyetek. XIII. Krón-ika. XIV. A nagyváradi kir. jogakadémia tanulóinak (8503) névsora 1788—1888 ik (a hol megtudható volt, az illetők későbbi vagy mai állásának megemlégtésével.) Minthogy a műből fölleszlege számu példányok nem fognak nyomtatni, annál fogva az érdeklődőket ezennel értesitem, hogy a nagy nyolezadrét alakban díszes kiállít-tásban a m. k. t. egyetemi nyomdában készülő legalább 16 nyomatot ivre terjedő Emlékkönyvet megjelenése után 1 frt 20 krnak legkésőbb folyó 1888. évi decem-ber 31-ig leendő beküldése esetén bárkinek fogom bér-mentve megküldeni. Kelt Nagyváradon, 1888. decz. 15. Dr. Bozóky Alajos, kir. jogakadémiai igazgató.

Budapesti Hírlap. Szerkesztő: Guskássy József. A „Budapesti Hírlap“nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap elei-tőlegva megértette a magyar közönség szellemét; minden párérdek mellözésével küzdött nemzetünk-és fajunkért, ez egyetlen jelszavával: magyarság! Visszont az ország legkiválóbb intelligentiája is azonosította ma-gát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb efdményt a „Budapesti Hírlap“ érte el, legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az orszagnak. A

külső dolgozótársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek anyai belső tagja van, a mennivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszeres levelezőn kívül saját külön tudósító értesíti közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártterdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarországi politikai és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendszeres levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap: a „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokozott állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendszeres tudósítókon kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap” e czélokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi elelőtt 10 évvel még egy-egy hírlap egész évi költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap” tárczarovatát a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitünően zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülések ismert legügyesebb tudósítóira van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. De ezuttal még egy kedves meglepetéssel is szolgálunk olvasóinknak. 1889. január első napján Jókai Mór-tól kezdünk egy új regényt, melyet koszorús írónk kizárólag a „Budapesti Hírlap” számára írt. Jókai Mór új regényének a címe: „Aki a szívet a homlokán hordja”, s mint a költő maga mondja, „egy modern ezeregyéji mese”. A regény egyike Jókai ama genialis, ragyogó alkotásainak, melyek már oly régóta az ő büvös körébe vonták az olvasó közönséget, s Jókait oly népszerűvé, bálványozottá tették, a minő soha még magyar író nem volt. A regény eleje Magyarországon, a vége Mekkában játszik. Hőse egy nő. Jókai Mór új regényének közzétételét 1889. január 1-én kezdjük meg. Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, felévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legzélszerbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának, IV. kerület, Kalap utca 16. szám.

A hazai tisztviselőkar kiváló szakközlönyt bír a „Magyar Tisztviselő” című heti szaklapban, mely a következő év elejével már a X-ik évfolyamba lép. Cikkeit a jogi és pénzügyi szakma kiválóbb szakferiai írják. E mellett közli a miniszteri és bírósági határozatokat, a mennyiben azok a tisztviselőket érdeklik, valamint a pénzügyi közig. bíróság határozatait. Mint a hazai tisztviselő karnak egyedüli közlönye, megérdemli a pártolást. Előfizetési ára is oly csekély (évnegyedre 1 frt 25 kr.), hogy azt bármely kisebb javadalmazású tisztviselő nélkülözheti. Ajánljuk különösen az állami tisztviselők figyelmébe, a kiknek anyagi és szellemi érdekeit melegen védi. De érdeklélő olvashatja a „Magyar Tisztviselő”-t bármely állású tisztviselő.

CSARNOK

Karácsonyfa.

— Kézirat. —

Ma egy éve még mind együtt voltak. Ott volt felállítva az aranyosdiós, mézeskalácsos, a bábos, angyalkákkal megrakott s vékony gyertyalángoktól megvilágított cizfa karácsonyfa a kis szoba asztalán.

Hogy örült neki a ki azt felállította. Hiszen a kis Jézuska ajándéka volt ez, melyet az édes apa készített szeretett hitvesének, jó és engedelmes gyermekeinek.

Mindenkinek volt azon a fácskán valami olyan, a mi megörvendezteté. Csak arra várt még, hogy beesteledjék. A mikor fellobbantak a lángok, a kis szoba tündéres fényben ragyogott. De legjobban tündöklött orcája annak, ki a meglepetést készítette kedveseinek.

Vacsora ideje volt. Terített asztal, hófehér terítéssel várta a kis Jézuskát. Mindenki ott ült már a kerek asztal mellett. A midőn bejött a hü nő, oda lopódzott fejéje háta mögé s elesattantotta orcájára azt, a mit a kis Jézuska a jó nő által küldött szeretett társának. — Julott abból a kis gyermekeknek is, kik édes étvágyal fogyaszták vacsorájukat, még epedőbbről várták a kis Jézuska ajándékát.

— Ne siessetek kedves gyermekeim, — szolt az édes apa kiesinyeihez. — lassan költsetek el vacsorátokat, hagyjatok a kis Jézuskának is. Lássátok, ő messziről jön, elfárad talán éhes is lesz.

— De hátha már itt van, itt szomszédságunkban, kis szobámba; jertek, tekintsük meg!

Vidám örömmel, ugrándozva hagyták ott vacsorájukat, mentek az édes apa után, ki már ott állt ajtója előtt.

— No megálljatok! hallgassunk! ninesenek e vele kis angyalok, kik szép énekekkel, mennyei dalokkal köszöntésének titeket!

Hallgattak. S ime a kis szobából tulvilági hangok az édes apa által titokban bevásárolt óraverkű elkezdte

a meghatározott időre énekelt, szerezvén kedves meglepetést hü nőnek és jó gyermekeknek.

A szoba ajtaja feltárult, s ott volt a karácsonyfa, rajta a kis Jézuska ajándéka, melyhez nyulni a meglepetés perezében a kiesinyek közül senki sem mer.

Az öröm tündöklött az édes apa és édes anya arczáról, látván gyermekeiknek meglepetés árán szerzett kedves örömet. Ferj és nő egymás nyakába borult, s boldogok . . . igen boldogok voltak.

Igen, csak voltak. Azóta az örömet bánat, a boldogságot sötét gyász váltotta fel. A kis Jézuska látva a földiek boldogságát, az öröm poharát örömmel töltötte meg, hogy meggyőződjön, ha vajjon könnyen tudnak-e az emberek felejtetni! . . .

Ott ülnek ma is mind a négyen, ott annál a kis asztalnál, melyen a teríték ma fekete gyász. Az asztal ma is terítve áll, rajta öt teríték, s az elszáradt karácsonyfa.

Ma is várnak valakit, de a kit epedve várnak, még nem érkezik.

Még nem, szegény özvegy, kis árvácskák . . . még nem. Majd ha elaluszok, majd ha az álom karjain szenderedtek, eljön az, akit vártok, megcsókol . . . és mily jól fog az nektek esni! . . .

Ejfélt ütött. A legnagyobb lányka felkél . . . keresgél . . . majd hívja édes anyját: „jer jó anyám, jer, itt volt, megcsókol, jer találjuk meg.”

— Aludj szerelmes gyermekeim aludj, mit láttál, az nem valóság, az csak álom. Atyád nyugszik békén. Ő nem jön többé hozzánk, mi megyünk majd el ő hozzát.

Es ezek nem felejtenek. A kis Jézuska pedig örül, hogy a földiek is tudnak igazán szeretni és nem könnyen felejtetni. Szűtőri.

Hivatalos közlemények.

A miskolci ipar- és kereskedelmi kamara elnökétől.

Értesítés.

Fűszer- és vegyeskereskedők figyelmébe.

598. sz. — A szeszadóról szóló 1888. XXIV. t. czikk s ennek végrehajtásáról intézkedéseket tartalmazó rendelet értelmében az ipari czélokra, gyógyászati és tudomány czélokra, bási főzésre, fűtésre, tisztítási czélokra felhasznált szesz, szesz-fogyasztási adó alá nem esik, tehát ezen czélokra szánt szeszt az adóemelés, mely liter alcohol után 24 krt tesz, nem érinti. Ezen szesz után, liter alcohol után csak 1½ kr. fizetendő ellenőrzési illeték ezímen.

Az adómentes szesz az emberi élvezetre teljes biztosságot nyújtó módon, használhatatlanná teendő, denaturandó.

A ki denaturáló szerrel denaturált szesz elárusításával foglalkozni kíván, tartozik engedélyért a pénzügyigazgatósághoz fordulni, s köteles az ellenőrző közegeknek a denaturált szesznek beszerzését igazolni. Az elárusítással foglalkozók ellenőrzés alatt állanak s kötelezők üzleti helyiségükben szembeötölő helyen közzé tenni, miszerint:

a) a denaturált szeszből a denaturáló szert egészben vagy részben ismét eltávolítani, vagy oly anyagokat keverni a denaturált szeszhez, melyek a szer hatását megváltoztatják tilos.

b) az ekként kezelt szesznek eladása vagy eladásra kínálása kihágást képezvén, az engedélyezett kedvezmény megvonását vonja maga után.

Miskolcz, 1888. december 12.

Radvány István, elnök. Dr. Kovács Gyula, titkár.

Felölös szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Magán-hirdetések:

A t. géptulajdonos urak figyelmébe.

Hosszu évi gyakorlataim azon tapasztalatra vezettek, hogy a cséplésnél előforduló fennakadásokat leginkább az okozta, hogy az illető gépek nem voltak alaposan rendbe hozva, hanem **úgy, amint azok használat után felretétettek**, közvetlenül az idény előtt lettek ismét elővéve s vagy épen nem, vagy csak fogyatékosan, legtöbb esetben avatatlan kezek által munkaképessé téve.

Jó szolgálatot vélek tehát tenni a t. géptulajdonos uraknak, midőn arra kérem, miszerint a javítást igénylő gépeket a munka befejezte után, midőn azok hiányai leginkább megállapíthatók, megvizsgáltatni és **azok kijavitása iránt már most intézkedni sziveskednének.**

Legkitünőbb anyagból készített alkatrészek nálam leszállított árakban kaphatók. Gözmozdonyok és cséplőgépek javítását, **tűzszekrények, csőfalak elkészítését és gépátalakításokat** gőzerőre berendezett, megnagyobbított műhelyeimben gyorsan és jutányosan eszközöltetek.

A nagyobb javításokért járó összeg megfizetésére a jövő aratás utáni elvárok.

6-6

ÁRAK:

1 teljes tűzszekrény	frt 290--
1 csőfal	65--
1 előfal	42--
1 szikrafogó	12--

Kiváló tisztelettel

HERCZ ZSIGMOND

gazdasági gépgyára és vasútódeje

CLAYTON & SCHUTTLEWORTH

angol gépgyár képviselője

MISKOLCZON.

Tanuló!

Egy 13—14 éves, erős testalkotású ifju, a ki magyarul jól olvasni és helyesen írni tud, felvétetik **Rábely Miklós rimaszombati könyvnyomdájában.** — A feltételek felől bővebb felvilágosítás nyerhető ugyanott.

Hirdetmény.

7408. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bornai Pál s társai és Klein Réza** végrehajthatóknak **Hutník Mihály és János** nevűn álló 1/3 urb telekre 114 frt 12 kr., 93 frt 47 kr. és 53 frt 51 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajthatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Szilistye község határában fekvő a szilistyei 35. sztkben foglalt Hutník Mihály és János nevére írott 41. hrsz. beltelekre és házra az árverést 245 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi február hó 18 ik napján délelőtti 10 órakor Szilistye községben a községi bíró házában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-árának 10% át vagyis szilistyei 35. sztkvi birtokra 28 frt 80 krt és a szilistyei 38. sztkvi birtokra 24 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 § ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november

hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatan, 1888. évi nov. hó 14. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Hänrich, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

7514. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Koós István** végrehajthatóknak **Bartók János** hagyatéka végrehajthatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Alsófalú községben, fekvő az alsófalusi 64. sztkben foglalt Bartók István és János nevűn álló 5557. hrsz. beltelekre és 35. számú házra az árverést 348 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi február hó 19-ik napján délelőtti 10 órakor Alsófalú községben a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-árának 10% át vagyis 34 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatan, 1888. évi nov. hó 10. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Hänrich, kir. tszéki bíró.